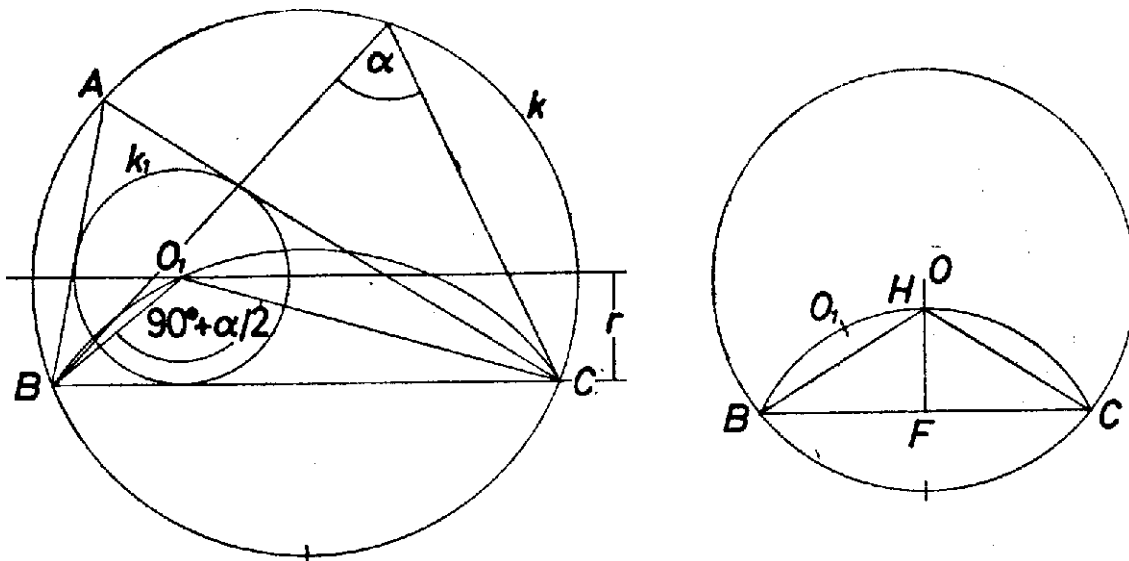

I. megoldás. Jelöljük a körülírt k kör sugarát R -rel, a beírt k_1 kör sugarát r -rel, és az adott szöveget α -val. A szerkesztés során felhasználjuk, hogy R és α egyértelműen meghatározza a háromszög a oldalát.

Vegyük fel a k kört, rajzoljuk bele az α szöveget, ezzel megkaptuk a keresett háromszög B és C csúcsát. A k_1 kör r sugara ismeretében keressük középpontjának mértani helyét. Ez egyrészt a BC egyenestől r távolságban húzott párhuzamos egyenesen, másrészt a BC szakasz fölé írt $90^\circ + \frac{\alpha}{2}$ szögi látóköriven van. A BC szakasz a k kört két részre osztja, α a két körív valamelyikéhez tartozik, aszerint, hogy hegyesszög vagy tompaszög. A beírt kör középpontját a BC szakasz ugyanazon oldalán kell keresnünk, amelyiken az α is fekszik. A két mértani hely közös pontja (amennyiben létezik) megadja k_1 középpontját. Megrajzoljuk k_1 -et, majd B és C pontokból érintőt szerkesztünk k_1 -hez, ezek metszik ki k -ből az A csúcsot.

Az így kapott háromszög nyilván eleget tesz a feltételnek, csupán azt kell belátnunk, hogy az érintők metszéspontja rajta van a k körön. Jelöljük a k_1 kör középpontját O_1 -gyel. BO_1 és CO_1 az ABC háromszögben szögfelezők, így

$$\begin{aligned} \angle BAC &= 180^\circ - (\angle ABC + \angle ACB) = 180^\circ - 2(\angle O_1BC + \angle O_1CB) = 180^\circ - \\ &- 2\left(180^\circ - \left(90^\circ + \frac{\alpha}{2}\right)\right) = \alpha. \end{aligned}$$

Tehát C valóban a BC szakaszhoz és α szöghöz tartozó látóköriven van.

Ha a feladatnak van megoldása, akkor általában kettő van, s ezek a BC felezőmerőlegesre szimmetrikusak. Egy megoldás van, ha a látóköri éppen érinti a párhuzamosot, és nincs megoldás, ha nincs közös pontjuk.

Vizsgáljuk meg a megoldhatóság feltételét. Nyilván $0^\circ < \alpha < 180^\circ$ és $R \geq 2r$ mellett jöhet létre csak háromszög. Jelöljük BC felezőpontját F -vel, a k középpontját O -val, OF -nek a látóköriivel való metszéspontját H -val.

Ekkor

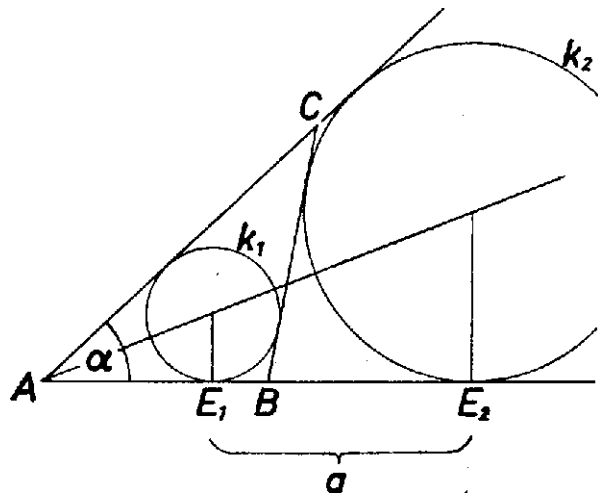
$$\begin{aligned} FC &= \frac{BC}{2} = R \sin \alpha, \\ FH &= \frac{BC}{2} \cdot \operatorname{tg}\left(45^\circ + \frac{\alpha}{4}\right) \end{aligned}$$

és mivel $r \leq FH \leq R \sin \alpha \operatorname{tg}\left(45^\circ + \frac{\alpha}{4}\right) = 2R \sin \frac{\alpha}{2} \left(1 + \sin \frac{\alpha}{2}\right)$.

II. megoldás. Induljunk ki az α szögből, és szárai közé szerkesszük meg az r sugarú k_1 beírt kört. Mivel az α -val szemközti oldal hossza a k körülírt kör R sugarával adott, ehhez a körhöz kell adott hosszúságú érintőt szerkeszteni.

Gondoljuk a feladatot megoldottnak, és rajzoljuk meg a BC oldal külső érintő körét, k_2 -t. Érintse az AB egyenest a k_1 kör E_1 -ben, a k_2 az E_2 -ben. Ismeretes, hogy $AE_2 = s$ (ahol s a háromszög félkerülete) $AE_1 = (s - a)$, ahonnan

$$AE_2 - AE_1 = s - (s - a) = a.$$

A szerkesztést ezután úgy végezhetjük el, hogy az E_1 ponttól továbbhaladva az AE_1 félegyenesen felmérjük az $E_1E_2 = a$ távolságot. Megrajzoljuk az E_2 -ben érintő k_2 kört, majd k_1, k_2 körökhöz közös belső érintőt szerkesztünk. A feladat megoldásainak száma 2, 1 vagy 0, aszerint, hogy a k_1, k_2 köröknek nincs közös pontjuk, érintik egymást, vagy két közös pontjuk van.

Könnyű belátni, hogy az így kapott háromszög eleget tesz a feltételnek.